

О Т Ч Е Т за дейността на ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ПАЗАРА” през 2012 г.

През 2012 г. целите в дейността на ГД „Надзор на пазара” (ГДНП) са свързани с изпълнение на: заложените дейности по надзор на пазара от утвърдения годишен план (УГП); осъществяване на проверки по постъпили сигнали и жалби от фирми и граждани; действия по нотификации, постъпили чрез системата за бърз обмен на информация RAPEX; нотификации, подадени от ЕК; съвместни проверки с други контролни органи; проверки по уведомления от А „Митница”; както и със сътрудничество с органите и структурите на Европейския съюз в областта на надзора на пазара.

Продуктите, за които е осъществен надзор на пазара през 2012 г. са в обхвата на:

- наредбите по чл. 7 от ЗТИП – наредбите за съществените изисквания и оценяване на съответствието на: **електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението; играчки; строителни продукти; газови уреди; машини, вкл. машини работещи на открито по отношение на шума; лични предпазни средства; съоръжения под налягане; радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства; транспортируеми съоръжения под налягане; пиротехнически изделия и взривни вещества за граждански цели;**

- мерките по прилагането на Директива 2009/125/ЕС (чл. 26а от ЗТИП) по отношение изискванията за екологично проектиране към продукти, свързани с енергопотреблението;

- наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (НИППЕОТТООЕО), приета на основание чл.24, ал.2 от Закона за управление на отпадъците.

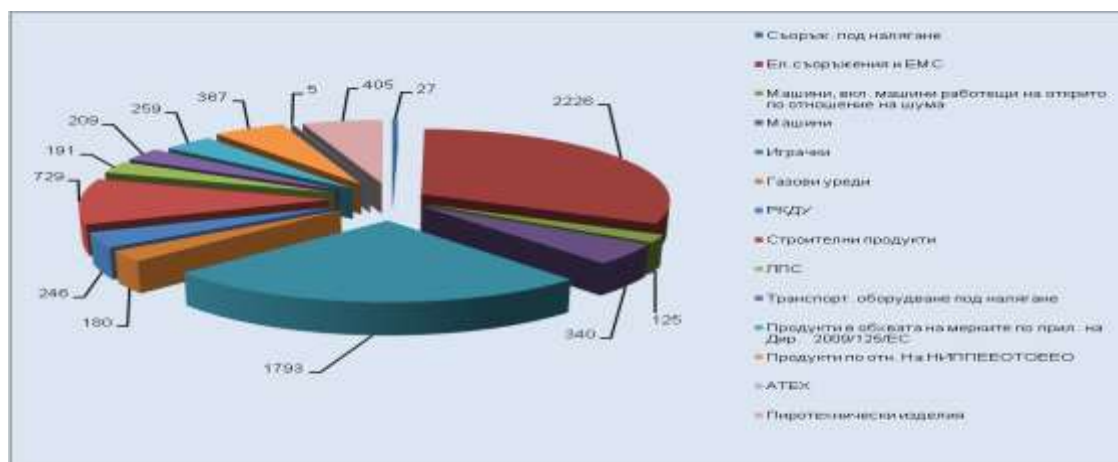
Извършени са **планови и извънпланови проверки** общо върху **8649 различни като вид, марка или модел продукти** на територията на цялата страна.

Констатирани са несъответствия при **3592** продукта, в това число при **1053** продукти открити през четвърто тримесечие. От откритите през предходни и през четвърто тримесечия несъответстващи продукти за 235 продукти проверките продължават през 2013 г.

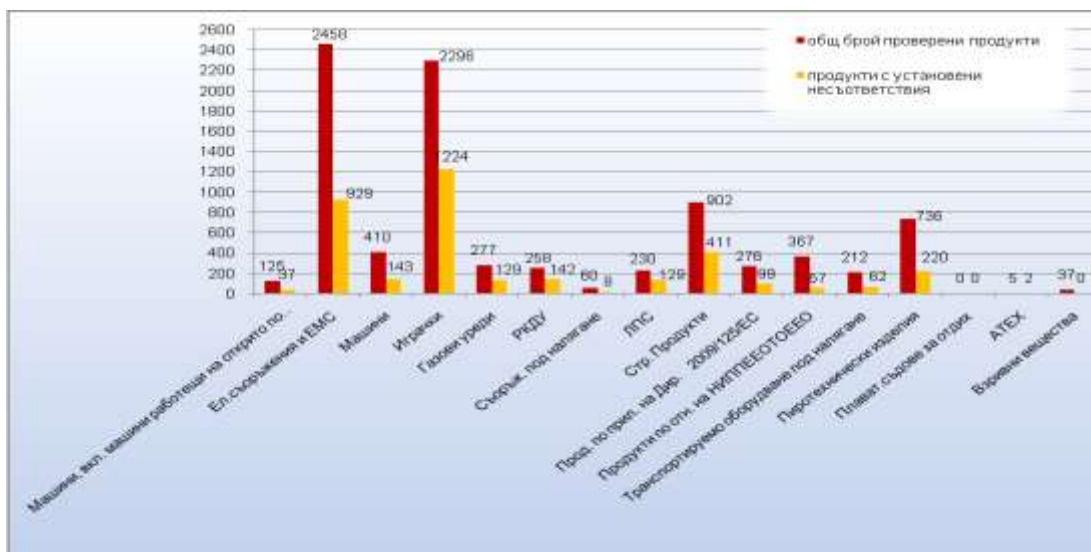
Съответстващи на изискванията са **6279** продукти. Към съответстващите продукти са отнесени и **1722** продукти с констатирани несъответствия в търговски обекти, за които са предприети действия от икономическите оператори и несъответствията са отстранени.

Приключени са проверките и на 574 продукти, започнали през 2011 г. От тях 297 продукти са несъответстващи.

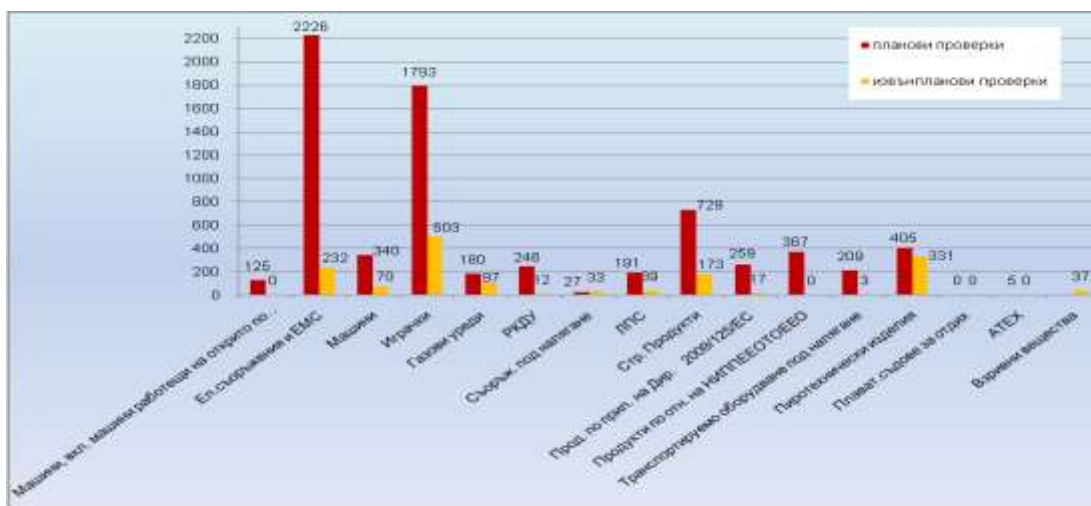
Разпределение по наредби на проверените по УГП през 2012 г. продукти

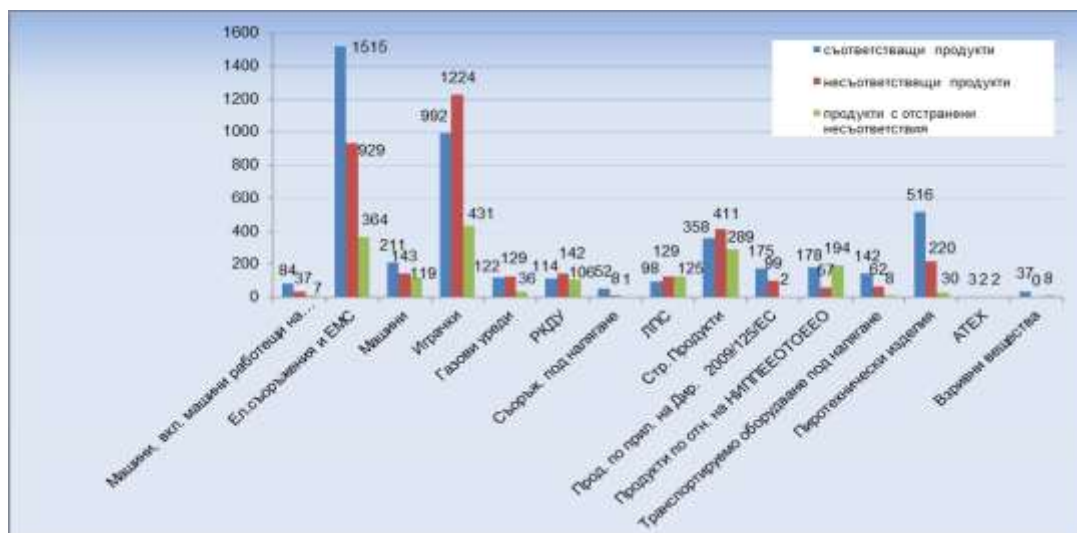
Съотношение между общо проверени продукти през 2012 г. и броя на продуктите с установени несъответствия

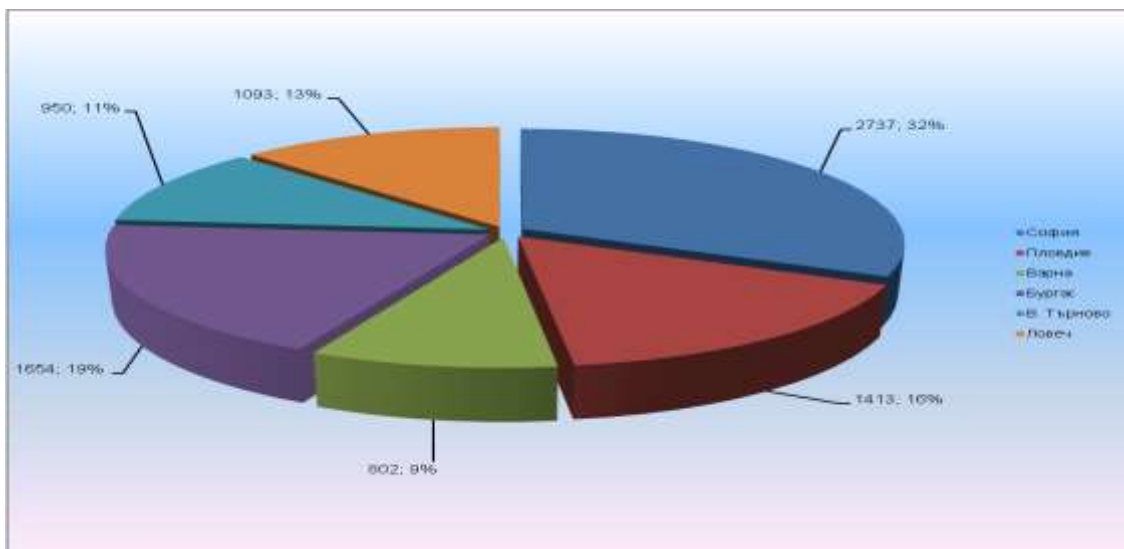
Съотношение между проверените продукти при плановите и тези при извънплановите проверки през 2012г.

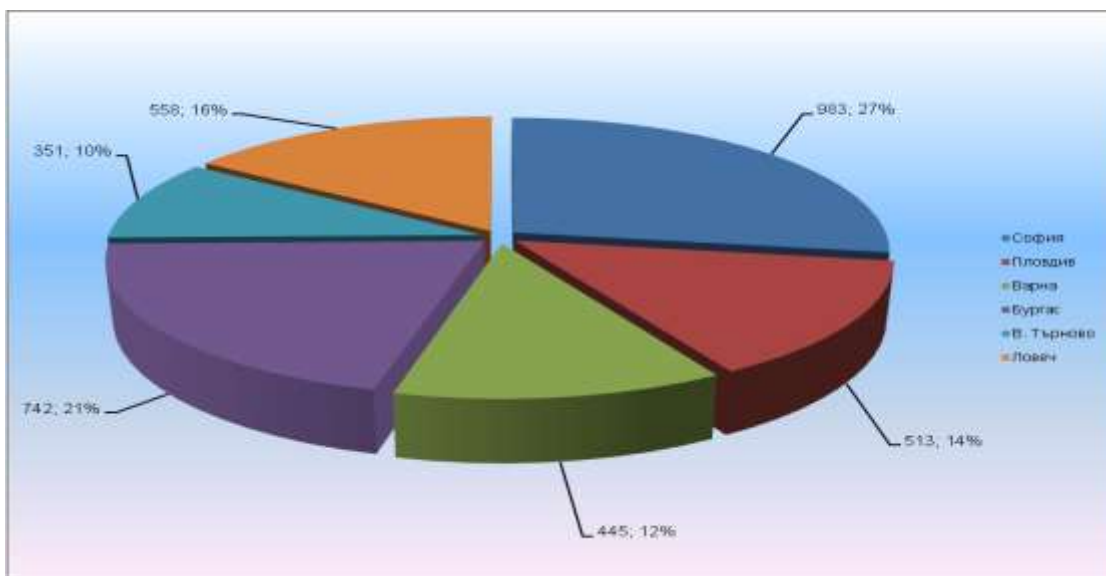
Съотношение между съответстващи продукти, несъответстващи продукти и продукти с отстранени несъответствия през 2012 г.

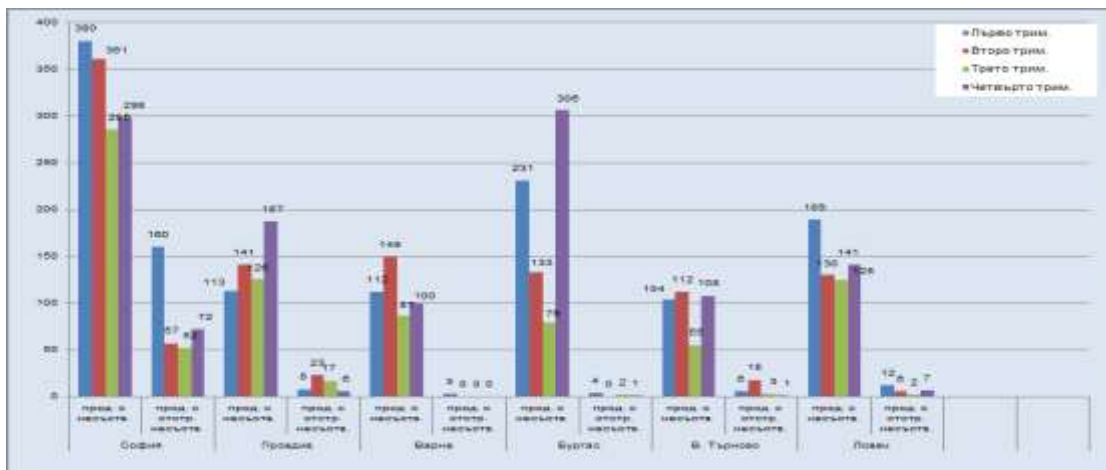
Разпределение на проверените продукти по регионални отдели

Разпределение на несъответстващите продукти по регионални отдели

Разпределение по регионални отдели на откритите по тримесечия несъответстващи продукти, приключили през съответното тримесечие*

*Продуктите се отчитат като съответстващи към всяко от тримесечията

ПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

Съгласно утвърдения годишен план и тримесечните графици на регионалните отдели през 2012 г. са осъществени планови проверки на общо **7102 продукта**.

Извършените планови проверки обхващат:

Електрически миксери и пасатори

През отчетния период е извършена проверка на битови и подобни електрически уреди - миксери и пасатори на територията на всички регионални отдели. В търговските обекти са проверени общо 776 уреди от 44 марки. От тях са установени несъответствия при 295 продукта. След обобщаване на резултатите и отчитане на повтарящите се продукти, са продължени и са приключили през отчетния период проверките за 67 модела миксери и 86 модела пасатори.

За 63 модела миксери и 78 модела пасатори несъответствията са отстранени от отговорните икономически оператори чрез коригиращи действия по отношение инструкцията за употреба на български език. За един модел миксери и за три модела пасатори не са предприети действия поради невъзможност да се проследят продуктите по веригата за доставка. При извършване на контролните проверки е установено, че тези продукти не са налични в търговските обекти.

От проверените електрически уреди на случаен принцип са избрани два броя миксери и два броя пасатори от различни модели, които са закупени и изпитани в акредитирани лаборатории по отношение на изискванията за електромагнитна съвместимост. За един пасатор е установено, че генерираните смущаващи излъчвания надвишават определените норми. Към този продукт са предприети принудителни административни мерки. Пасаторите са спрени от разпространение и са изтеглени от пазара от отговорния икономически оператор.

Електрически уреди с нефункциониращи горещи повърхности, които се допират

През месец септември приключи участието на ДАМТН в международен проект към ADCO LVD „Съвместни действия 2012 - Горещи не функциониращи повърхности, които се допират”. В изпълнение на проекта е извършено: изпитване на 5 вида тостери, 2 – контактни грилове, 2 - сандвич тостери, 2 – гофретници и 4 – мини фурни; проверка на техническите досиета на продуктите; проверка на инструкциите за употреба; проследяване произхода на продуктите.

От 15 изпитани продукти, 13 не отговарят на част от изискванията за загряване. Съставени са 13 бр. констативни протоколи по чл. 17 от НУРИНП и са издадени 7 бр. заповеди за спиране разпространението и изтегляне от пазара. За 6 продукти не са издадени заповеди, тъй като: за 3 продукти от икономическите оператори са предприети действия за изтегляне на продуктите от пазара; 3 продукти са пуснати на пазара преди влизане в сила на изискването от стандарта, по което са изпитани, т.е. то не е относимо към тях.

Анализът на документите от техническото досие на един продукт установи, че продуктът е с оценено съответствие.

Електрически вентилатори

През 2012 г. на територията на цялата страна е извършена проверка на битови и подобни електрически уреди - вентилатори по отношение изпълнението на изискванията на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически уреди предназначени за използване в определени граници на напрежението и Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост за пускане на пазара на електрическите съоръжения.

Проверени са 339 вентилатора, от които за 235 са установени несъответствия. След премахване на повтарящите се продукти (с еднакви марка и модел) несъответстващите вентилатори се редуцират до 127 броя. От тях: 4 - без СЕ маркировка за съответствие; 4 - със СЕ маркировка, нанесена само върху опаковката; 8 - без инструкция за употреба на български език; 122 - с други несъответствия (липсващи маркировки върху продуктите и/или текстове в инструкцията за употреба).

Приключени са проверките на 113 продукти, като за: 87 вентилатори са предприети коригиращи действия към инструкцията за употреба; 16 вентилатори е установено, че са с оценено и удостоверено съответствие, като установените в търговските обекти формални несъответствия са отстранени от отговорните икономически оператори; 2 вентилатора не са предоставени документи за оцененото съответствие, поради което са предприети принудителни административни мерки; 8 вентилатори проверките са приключени без предприети мерки, поради невъзможност да се проследят продуктите по веригата за доставка.

За 14 вентилатори проверките продължават и ще бъдат отчетени след приключването им.

След обобщаване резултатите от проверката на електрически вентилатори е установено, че в търговските обекти се предлагат уреди с ниска консумирана мощност. В приложимите хармонизирани стандарти по EMC е определена граничната мощност, под която се счита, че вероятността такива уреди да предизвикат неприемливи електромагнитни смущения е много малка и за тях няма предвидени специфични изисквания за излъчване. По тази причина от електрическите вентилатори не са закупени образци и не са извършени изпитвания по отношение на електромагнитната съвместимост.

Електрически климатизатори

В търговската мрежа на територията на цялата страна е извършена проверка на битови и подобни електрически уреди - климатизатори по отношение изпълнението на изискванията на Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически уреди предназначени за използване в определени граници на напрежението (НСИОСЕСПНОГН) и Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост.

Проверени са общо 327 климатизатори. От тях за 148 (редуцирани до 123 различни марки и модели след премахване на еднаквите продукти) са установени несъответствия по отношение на изискванията на НСИОСЕСПНОГН.

Продължени са проверките на 114 модела климатизатори. Приключени са проверките за 84 продукти с коригиращи действия за отстраняване на несъответствията. За 30 продукти проверките не са приключени.

Малки домакински уреди по отношение изискванията на НИППЕЕОТТОЕЕО - електрически кани за топла вода

От проверените малки домакински уреди – електрически кани за топла вода по отношение изискванията на НИППЕЕОТТОЕЕО, общо 223 продукти от 46 марки, през второто тримесечие е продължена проверката на 45 продукти, като за 43 от тях същата е приключена.

Икономическият оператор, пуснал на пазара електрически кани от една марка, при които резултатите от извършени тестове с XRS анализатор показаха наличие на завишено съдържание на олово е уведомен за несъответствията. Административнонаказателни и принудителни административни мерки не са предприети, поради пропуски в приложимото законодателството.

Луминесцентни осветителни тела, аварийни осветителни тела, преносими осветителни тела, контакти и ключове

На територията на РОНП - София, РОНП-Варна и РОНП-Пловдив е извършена проверка на луминесцентни осветителни тела, аварийни осветителни тела, преносими осветителни тела, контакти и ключове по отношение на посочените към тях изисквания в Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръжения и системи за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера.

Открити са 5 вида луминесцентни осветителни тела – 2 в гр. София и 3 в гр. Варна, като 2 от тях са с констатирани несъответствия: едното е без инструкция за експлоатация на български език, а другото - с непълен превод на оригиналната инструкция. Проверките са приключени с предприети действия за отстраняване на несъответствията.

Малкият брой открити продукти е резултат както от спецификата на тяхната употреба, така и от начина им на разпространение - поръчка по каталог или интернет сайтове.

Играчки от категория със същото естество на риск, посочени в RAPEX нотификации

През 2012 г. са проверени 146 различни марки и модели играчки със същото естество на риск, посочени в RAPEX нотификации. От тях за 34 играчки рискът не се потвърди. Приключени са проверките на 91 играчки чрез предприемане на коригиращи действия, в това число: 15 модела са изтеглени от пазара и от тях са унищожени 422 бр.; 3 - с предприети принудителни административни мерки; 2 - с доказано съответствие.

Не са приключени проверките за 21 играчки, в това число: 14 - с констатирани видими несъответствия; 2 - без маркировка за съответствие; 1 - с установяване на вносителя и изискване на документи, доказващи оцененото им съответствие; 2 - с предложение за закупуване на образец за изпитване; 2 - с потвърден риск след изпитване. Предстои предприемане на принудителни административни мерки.

Продължените проверки от 2011 г. на 2 играчки с видими несъответствия са приключени с предприети принудителни административни мерки.

Играчки, опаковани в/или прикрепени към опаковката на хранителен продукт

През месец април са проверени общо 299 продукта, съдържащи в опаковките си играчки за установяване законосъобразността на пускането/предоставянето на тези играчки на пазара и конкретно наличието, както на собствена опаковка на играчката, така и на специфичното предупреждение, формулирано точно, ясно видимо, лесно четимо и разбираемо, предхождано от думата „Внимание” и нанесено върху опаковката на хранителния продукт. Установено е, че голяма част от хранителните продукти, произведени от български производители, които съдържат в опаковките си играчки, нямат нанесено специфично предупреждение върху опаковките си. Проверките са приключени като производителите са предприели действия и върху опаковките вече е налично това предупреждение, с изключение на трима производители, ситуирани на територията на РОНП Пловдив, които не са открити на посочените върху опаковката на хранителния продукт адрес. Предприети са административно наказателни действия само към икономически оператори, пуснали на пазара след 20.07.2011 г., хранителни продукти, съдържащи в опаковките си играчки - датата, от която се прилага новата НСИОСИ, налагаща наличие на специфично предупреждение. Изискването за отделна опаковка на играчката, опакована в хранителен продукт е спазено от всички производители, при които са извършени проверки.

Играчки, издържащи теглото на дете и задвижвани от него

При извършената проверка през месец юли на играчки, издържащи теглото на дете са проверени 359 продукта за установяване законосъобразността на пускането и предоставянето на тези играчки на пазара, включително за наличието на специфичното предупреждение, формулирано точно, ясно видимо, лесно четимо, разбираемо и предхождано от думата „Внимание”. От проверените 255 тротинетки, 33 ролери, 59 скейтборда и 12 броя ролкови кънки, без нанесена маркировка за съответствие са 17 продукта, без обявени наименование и адрес на отговорния икономически оператор са 7 продукта, без инструкция за употреба са 28 продукта и без посочено специфично предупреждение, нанесено върху играчката са 170 продукта. Проверките са приключили за 74 играчки, към които не е приложимо изискването за наличие на предупредителен текст, ограничаващ местата за употреба, тъй като са пуснати на пазара преди датата на прилагане на новата директива и за 77 играчки в резултат на предприети действия от икономическите оператори. За 19 продукта проверките не са приключили.

Играчки, изстрелващи предмети

През 2012 г. са проверени 350 различни марки и модели играчки, изстрелващи предмети, от които 89 са несъответстващи. Приключени са проверките на всички несъответстващи играчки - проследен е произхода им, от икономическите оператори са предприети действия по

изтегляне от пазара и комплектоване на продуктите с изискващите се предупредителни текстове. Унищожени са общо 274 броя от 10 вида играчки, за които не могат да се отстранят несъответствията. Към продуктите, носещи риск при употребата им, са предприети принудителни административни мерки, а към отговорните икономически оператори - административно наказателни действия.

От резултите на проверката може да се направи извод, че броят на несъответстващите играчки, изстрелващи предмети значително е намалял, в сравнение с предходните години. Отговорните икономически оператори съдействат за отстраняването на несъответствията или изтеглят от пазара опасните играчки и ги унищожават.

Функционални играчки

При извършената проверка на функционални играчки през месец октомври са проверени общо 450 играчки за установяване законосъобразността на предлагането/пускането на тези играчки на пазара и наличието на предупредителен текст, който се изисква, както за играчките пуснати преди 20.07.2011 г., така и за тези, пуснати след тази дата с известна разлика във формулировката. Без специфично предупреждение, нанесено върху играчката на български език са 357 продукта. С неточно формулирано специфично предупреждение са 98 играчки. Без инструкция за употреба са 6 продукта. С инструкция за употреба, несъответстваща по обем и съдържание на изготвената от производителя са 27 играчки. Икономическите оператори, пуснали на пазара играчки с неточно формулирано специфично предупреждение и инструкция за употреба, несъответстваща по обем и съдържание на изготвената от производителя са уведомени писмено за предприемане на действия в определен срок. Вносителите, пуснали на пазара играчки, при които е установено разминаване в информацията за възрастово предназначение на играчките (дадената от производителя и посочената от тях) са уведомени писмено, за да предприемат коригиращи действия, тъй като по този начин лишават потребителя да направи правилен избор на безопасна и подходяща за възрастта на детето играчка. Предприети са административно наказателни действия към икономическите оператори, пускащи играчки без инструкция за употреба на български език.

Крикове (механични и хидравлични)

От проверените в търговските обекти 232 подвижни или преносими крикове (механични и хидравлични) от различни марки и модели 142 са с констатирани несъответствия.

Най-често установените несъответствия са: не нанесени върху крика тип/модел; наименование и адрес на производителя; годината на завършване на производствения процес; непълен превод или липса на инструкция за експлоатация; липса на декларация за съответствие или тя не е част от инструкцията за експлоатация.

За констатираните несъответствия от икономическите оператори, според отговорностите им, са предприети коригиращи мерки. Несъответствията са отстранени.

Проведени са срещи с двама от вносителите, поети са ангажименти от тях за отстраняване на несъответствията и тези ангажименти са изпълнени.

Предприети са административнонаказателни действия.

Машини, включително работещи на открито по отношение на шума – верижни триони за работа в гората

Приключени са започнатите през декември 2011 г. проверки на 14 марки верижни триони за работа в гората по отношение изискванията на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините (НСИОСМ) и по отношение на изискванията на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха (НСИОСМСКРООШИВ). При последващите проверки е установено, че според отговорностите си икономическите оператори са извършили коригиращи действия за отстраняване на несъответствията. Резултатите от направените изпитвания по отношение на излъчвания шум на

два моторни верижни триона от различни марки показаха, че трионите отговарят на изискванията по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха.

Машини, включително по отношение изискванията за ЕМС и НИПШЕЕОТТООЕЕО - електрически верижни триони

Приключени са започнатите през декември 2011 г. проверки на 17 марки електрически верижни триони по отношение на изискванията на НСИОСМ и на изискванията за ЕМС. За една марка електрически верижен трион след изпитване за електромагнитна съвместимост е установено, че продуктът не отговаря на изискванията и са предприети принудителни административни мерки.

Машини за почистване на под

През отчетния период е извършено проучване по Интернет и проверка в търговските обекти, намиращи се на територията на гр. София, на подпочистващи машини, попадащи в обхвата на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините.

Проверката обхваща над 15 фирми на територията на гр. София, които предлагат подпочистващи машини за професионална употреба в големи обществено обслужващи обекти, напр. молове, зали, хотели – прахосмукачки, полиращи и метачни машини, машини за сухо и мокро почистване. Всички машини, обект на проверката са произведени в страни членки на ЕС. Фирмите, предлагащи професионални подпочистващи машини по интернет доставят продуктите с предварителна заявка. При проверката в търговските обекти и изложбените зали на фирмите е констатирано, че предлаганите машини се с нанесена маркировка за съответствие СЕ, придружават от ЕО декларация за съответствие и инструкция за експлоатация, съставена от производителя и почти при всички случаи преведена на български език. При две от проверките е установено, че мострите на предлаганите машините не са придружени с инструкция на български език. Икономическите оператори са информирани, че преди пускането им на пазара те имат задължението да комплектуват машините с превод на оригиналната инструкция.

От извършената проверка може да се направи извод, че предлаганите машини са с оценено и удостоверено съответствие, видно от представените от икономическите оператори документи.

Машини за хранително-вкусовата промишленост

На територията на РОНП-София, РОНП-Бургас, РОНП-Пловдив и РОНП-Ловеч е осъществено проучване на машини за хранително-вкусовата промишленост (ХВП) отношение на посочените към тях изисквания в НСИОСМ, с цел събиране на данни за български производители и вносители.

Проучването е извършено както по интернет, така и в производствени, складови и търговски помещения, където продуктите са пускат на пазара.

В местата, където са извършени проверки са открити 12 машини, като при 8 от тях са констатирани несъответствия – без инструкция за експлоатация на български език, без обозначена година на завършване на производствения процес и без декларация за съответствие. Приключени са проверките на 7 машини с предприети от икономическите оператори коригиращи действия.

Проучването установи, че: фирмите от ЕС, предлагащи машини за ХВП по интернет, ги доставят само с предварителна заявка; вносители не са открити; българските производители произвеждат машини за ХВП по предварителна заявка и чертежи на клиентите, като те не се предлагат в търговската мрежа (открит е само един продукт на български производител в шоурум).

Телфери и лебедки

През месец септември на територията на РОНП-София, РОНП-Велико Търново и РОНП-Пловдив е извършена проверка на телфери и лебедки по отношение на посочените към тях изисквания в НСИОСМ.

Проверени са 65 марки и модели лебедки и телфери.

Установено е, че предлаганите в търговските обекти лебедки и телфери, в по-голямата си част (около 50%), съответстват на изискванията на НСИОСМ: върху машините има нанесена маркировка за съответствие СЕ, придружават се с ЕО Декларация за съответствие и инструкция за експлоатация.

Извършена е проверка при производител на телфери, при която е констатирано, че при 2 модела телфери на табелата им не е отбелязан адреса на производителя. Производителят е уведомен с цел отстраняване на несъответствието. Приключени са проверките на 19 вида телфери и лебедки. За 15 несъответстващи продукти проверките не са приключени.

Машини за почистване и/или събиране на листа

През месец октомври е извършена проверка на машини за почистване и/или събиране на листа по отношение на посочените към тях изисквания в НСИОСМ и НСИОСМСКРООШИВ. Проверени са общо 125 машини. От тях 14 машини са с констатирани несъответствия.

При проверките е установено, че предлаганите в търговските обекти машини, в по-голямата си част (над 80%), съответстват на изискванията на НСИОСМ и НСИОСМСКРООШИВ: върху машините има нанесени маркировка за съответствие СЕ и означението за гарантираното ниво на звукова мощност, придружават се с ЕО Декларация за съответствие и инструкция за експлоатация. Високият процент на съответствие се дължи на факта, че машините са произведени в страни от Европейския съюз – Чехия, Швеция и Германия. Най-често констатираните несъответствия са: машините не се придружават от оригинална инструкция за експлоатация на един от официалните езици или от превода ѝ на български език. Един от продуктите е без ЕО Декларация за съответствие.

За един вид машина проверката е приключена с комплектоване на машината с инструкция за експлоатация на български език.

За 13 несъответстващи машини проверките не са приключени.

Газови уреди – нерегулируеми регулатори за ниско налягане до 200mbar

В търговски обекти на територията на всички регионални отдели са проверени 145 регулатора от 16 марки, модели и партиди. От тях 106 продукта са с констатирани несъответствия. Установена е повторемост на несъответстващи продукти в отделните регионални отдели. Приключени са проверките за 37 продукта: 16 вида регулатори са с удостоверено съответствие; 4 вида - с отстранени несъответствия; за 8 вида не са установени отговорните икономически оператори; за 9 продукта проверките са преустановени поради неотнормимостта им към НСИОСГУ. За 7 вида продукти са предприети административнонаказателни действия.

Транспортируемо оборудване под налягане – бутилки за LPG газ

През месец октомври на територията на всички РОНП е извършена проверка на транспортируеми бутилки за LPG газ по отношение на посочените към тях изисквания в Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на транспортируемо оборудване под налягане.

В търговски обекти са проверени 209 бутилки с различни обеми, произведени от български производители. След отчитане на повтарящите се, продуктите са редуцирани на 160. От тях 60 продукти са с констатирани несъответствия. За 7 вида са предприети мерки по отстраняване на несъответствията. За останалите проверките не са приключени.

Установено е, че бутилките пуснати на пазара след влизане в сила на новата наредба, се предлагат в търговската мрежа, без да са изпълнени изискванията на ADR. Към несъответстващите продукти ще се предприемат административнонаказателни действия.

Строителни продукти – бетонни блокове (бордюри) и бетонни плочи за външно павиране

През отчетния период са извършени проверки на 330 вида строителни продукти - 107 бетонни бордюри и 223 бетонни плочи. С констатирани несъответствия са 52 вида бордюри, от

които: 45 са без нанесена маркировка за съответствие СЕ, 15 - без ЕО декларация за съответствие и 33 са без инструкция за приложение на български език. От проверените плочи 180 вида са с констатирани несъответствия, както следва: 137 са без нанесена маркировка за съответствие СЕ, 75 - без ЕО декларация за съответствие и 99 - без инструкция за приложение на български език.

За несъответстващите 49 вида плочи и 28 вида бордюри са предприети коригиращи действия. Приключени са проверките на документите от техническите досиета на 147 продукти, при които е установено, че 19 вида плочи и бордюри са без удостоверено съответствие. За 87 продукти с констатирани несъответствия са предприети административнонаказателни действия и за 15 продукти са предприети принудителни административни мерки.

Строителни продукти – балатуми и мокети

Извършени са проверки на 345 вида строителни продукти (198 балатуми и 147 мокети).

От проверените балатуми 124 вида са с констатирани несъответствия, като от тях 35 са без нанесена маркировка за съответствие СЕ, 42 са без ЕО декларация за съответствие, а 52 са без инструкция за приложение на български език.

От проверените мокети 111 вида са с констатирани несъответствия, като от тях 40 са без нанесена маркировка за съответствие СЕ, 53 са без ЕО декларация за съответствие, а 52 са без инструкция за приложение на български език.

За несъответстващите 31 вида балатуми и 75 вида мокети са предприети коригиращи действия. Приключени са и проверките на техническите досиета на 95 различни продукти, от които 61 вида продукти са с оценено и удостоверено съответствие. За 34 продукти с констатирани несъответствия са предприети административнонаказателни действия.

Защитни каски за промишлеността

Приключени са всички продължени от 2011 г. проверки за 42 вида каски за промишлеността, от които: 12 вида (52 бр.) с унищожаване поради изтекъл срок на годност; 14 вида с предприети коригиращи действия от страна на икономическия оператор по отношение инструкция за употреба и стикер с необходима информация. Прекратени са проверките на 2 вида (9 бр.) каски поради невъзможност да се осъществи контакт с икономическия оператор. За 2 вида каски икономическият оператор е декларирал, че няма да бъдат пускани на пазара. След приключване на проверката за 11 вида е установено, че съответстват на изискванията. Извършени са и последващи проверки за установяване резултатите от поети ангажименти от икономическите оператори.

Каски за скиори в алпийски дисциплини и сноубордисти

През 2012 г. са приключени продължените от 2011 г. проверки за 67 вида каски, от които: за 53 вида са предприети коригиращи действия за окомплектоване на продуктите с инструкция за употреба на български език и/или маркировката за идентификация; за 2 вида проверката е приключена без да се установи икономическият оператор пуснал продукта на пазара; 9 вида каски са изтеглени от пазара от икономическите оператори; към 1 вид каска са предприети принудителни административни мерки; за 2 вида каски проверката е приключила с унищожаване на наличните количества - 4 каски.

Антифони, поставяни на ушите

Проверката е извършена през месец ноември на територията на всички регионални отдели. В търговски обекти са проверени общо 126 продукти от различни марки и модели. От тях с констатирани несъответствия са 80 вида, както следва: без инструкция за употреба, съставена от производителя – 29; без инструкция за употреба на български език – 15; с непълна инструкция за употреба съставена от производителя – 19; с непълна инструкция за употреба на български език – 49; без маркировка СЕ – 8; без маркировка за идентификация - 10; с непълна маркировка за идентификация – 45; с други несъответствия – 33. За несъответстващите

продукти проверката продължава, като за 28 вида антифони икономическите оператори предприемат коригиращи действия.

Компоненти на безжични мрежи – безжични рутери и безжични входни точки

През 2012 г. е извършена проверка в търговските обекти на радиосъоръжения - безжични рутери и безжични входни точки. От проверените общо 201 устройства (187 рутера и 14 входни точки), след редуциране на повтарящите се продукти, са продължени проверките на 92 радиосъоръжения (85 рутера и 7 входни точки). Приключени са проверките на всички несъответстващи радиосъоръжения като: за 72 радиосъоръжения несъответствията са отстранени чрез коригиращи действия, извършени от отговорните икономически оператори по отношение на информацията за потребителя; за 21 радиосъоръжения са предприети действия по отношение липсваща или непълна придружаваща декларация за съответствие. за 27 радиосъоръжения, за които се е считало, че са с декларации за съответствие, неправомерно издадени от българско лице, проверката не потвърди това несъответствие.

За извършените от икономическите оператори коригиращи действия са осъществени контролни проверки. За 32 продукта са предоставени от икономическите оператори коректна декларация за съответствие и/или коригирана инструкция, но при контролните проверки продуктите не са открити в търговската мрежа.

Проверката на техническите досиета на три радиосъоръжения установи, че продуктите са с оценено съответствие.

Устройства с малък обсег на действие за управление на движението на радиоекономически операторуправляеми модели

През отчетния период са приключени започналите през четвърто тримесечие на 2011г. проверки на 24 различни устройства с малък обсег на действие за управление движението на радиоуправляеми модели с установени несъответствия. За 16 устройства са предприети коригиращи действия; 7 вида продукти са изтеглени от пазара; осъществен е износ на 1 продукт; за 2 продукта е установено, че са с удостоверено съответствие.

Пиротехнически изделия от категория 1, 2 и 3

В периода 15 ноември-15 декември са осъществени проверки на пиротехнически изделия от категория 1, 2 и 3. Проверени са 405 вида продукти. От тях с констатирани несъответствия са 198 изделия, в това число: без нанесена маркировка “СЕ” – 110, без инструкция за употреба и предупредителни текстове – 16, без обозначено име и адрес на производител – 1 и с други несъответствия – 143.

За 117 продукти проверките продължават и през 2013 г. с изискване и преглед на техническото досие.

През отчетния период са приключени и проверките на 176 вида пиротехнически изделия продължени от 2011 г. За 32 продукти са предприети коригиращи действия за констатирани несъответствия. За 8 продукти с констатирани несъответствия са предприети съответните принудителни мерки и административнонаказателни действия.

Информационно и телекомуникационно оборудване - принтери

Проверени са общо 150 марки и модели принтери по отношение на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване. От тях 20 принтери са с несъответствия с изискванията на наредбата.

Проверките са приключени като за 19 принтери са предприети коригиращи действия, за 1 принтер е установено, че е пуснат на пазара през 2007г., поради което не се налага предприемане на действия от страна на отговорния икономически оператор.

Продукти в обхвата на мерките по прилагането на Директива 2009/125/ЕС - настолни компютри, преносими компютри и монитори

Извършено е наблюдение на настолни компютри, преносими компютри и монитори за изпълнение на изискванията на Регламент 1275/2008 и Регламент 106/2008. Проверени са общо 259 продукти, в това число: 43 настолни компютри, 128 преносими компютри и 88 монитори.

От тях без декларирано съответствие с изискванията на Регламент 1275/2008 и без посочена консумация на мощност в режим „в готовност“ и в режим „изключен“ са 18 настолни компютри, 44 преносими компютри и 21 монитори.

Проверката е приключена за 2 преносими и 1 настолен компютри.

За 6 настолни компютри, 3 преносими компютри и 3 монитори проверките не са приключени.

От проверените 259 продукти с ENERGY STAR маркировка са общо 149, в това число: 6 настолни компютри, 77 преносими компютри и 66 монитори.

Проверката на всички продукти, носещи маркировката ENERGY STAR установи, че продуктите са маркирани в съответствие с изискванията за маркиране с ENERGY STAR.

Проучване за ретроотражателни аксесоари

Проучването е извършено на територията на регионални отдели София, Пловдив и Ловеч. На територията на София ретроотражателни аксесоари не са открити. Проверени са общо 7 вида продукти (според идентификационен номер, марки, модели и др.). Всички те са с констатирани несъответствия - с непълна инструкция за употреба, съставена от производителя и/или непълна инструкция за употреба на български език; От тях един продукт е и без маркировка за съответствие CE, а друг – и с непълна маркировка за идентификация на продукта. Проверките не са приключени.

Обща кампанийна проверка

През месец март е извършена обща кампанийна проверка за наличие и пълнота на инструкция или указания за употреба, експлоатация и монтаж на български език.

Проверени са общо 511 продукти от различни видове, марки и модели, от които при 154 са констатирани несъответствия.

Приключени са проверките на 139 продукти (21 електрически съоръжения, 7 радиосъоръжения и КДУ, 15 машини, 4 газови уреди, 19 строителни продукти, 40 играчки, 3 модела тенджери под налягане, 30 вида лични предпазни средства), както следва: с коригиращи действия от икономическите оператори към инструкцията за употреба - 4 вида КДУ, 17 модели електрически съоръжения, 15 вида играчки, 4 вида газови уреди, 3 модела тенджери под налягане; с унищожаване - безжичен радиомикрофон, 3 вида играчки; с коригиращи действия от икономическите оператори – 12 вида играчки; комплектовани с инструкция за употреба на български език - 17 вида ЛПС, 11 вида машини, 2 модела електрически съоръжения; изтеглени от пазара по решение на икономическия оператор – 9 вида ЛПС; предприети принудителни административни мерки към 3 вида строителни продукти; предприети са административнонаказателни действия към - 4 вида продукти, LED прожектор с вградено зарядно устройство; 1 вид защитни очила за промишлеността без инструкция за употреба са реекспортирани; с не отстранени несъответствия поради неустановено лице, пуснало продуктите на пазара – 1 вид електрическо съоръжение, 1 вид ръкавици; в процеса на проверката за 2 вида продукти е установено, че не са лично предпазно средство и за 2 вида продукти е установено, че не са КДУ.

Резултатите от кампанията показват, че все още голям процент от предлаганите на пазара продукти са с несъответствия по отношение на инструкцията за употреба на български език, което потвърждава необходимостта от извършване на подобни проверки.

Коледна кампания

През декември 2012 г. е проведена кампанийна проверка на светлинни гирлянди и играчки. Проверени са общо 255 продукти, от които 121 модели светлинни гирлянди и 134 играчки от различни категории. От тях 65 продукти са с констатирани несъответствия, в това число: 20 светлинни гирлянди и 45 играчки. За един модел светлинен гирлянд, носещ риск за

потребителите проверката е приключена с унищожаване на 103 бр. Проверките за 19 гирлянди и 45 играчки не са приключени.

В резултат на ежегодно провежданите коледни кампании, както и периодично провежданите проверки от ГД „Надзор на пазара“, броят на несъответстващите електрически гирлянди и играчки, предлагани в момента в търговската мрежа е намалял значително, в сравнение с минали години.

ИЗВЪНПЛАНОВИ ПРОВЕРКИ

Извършени са извънпланови проверки на **1547 различни** продукти - по сигнали и жалби от граждани и ведомства; по получени RAPEX нотификации, по сигнали от RAPEX екипа на ЕК; съвместни проверки по искане на други контролни органи, проверки по уведомления от А „Митница“, проверки в резултат на самосезиране и др.

По сигнали и жалби на граждани и ведомства

През 2012 г. са извършени проверки по постъпилите в ДАМТН **122 жалби и сигнали**, в това число по 6 бр. сигнали – съвместни проверки с други ведомства.

Значителна част от жалбите касаят гаранционни претенции на гражданите, сервизното обслужване или неудовлетворени направени рекламации, които са извън компетенциите на ДАМТН, но са повод за извършване на проверки по отношение изискванията за безопасност към продуктите обект на жалбите. Голяма част от жалбите и сигналите постъпват в ДАМТН чрез КЗП и други ведомства.

Постъпили са жалби за електрически съоръжения, играчки, строителни продукти, крайни далекосъобщителни устройства и др.

През отчетния период са получени **44 бр.** сигнали и жалби за различни **електрически съоръжения** - лампи, които изгарят дни след закупуването; електрически готварски печки; потопяеми нагреватели (бързовари), дефектирали още при първо включване; преносим вентилаторен отоплител, самозапалил се след дълга употреба; електрически котлон със съмнение за съдържание на азбест; електронна машина, причинила нараняване на дете при игра; многогнеzdови удължители, диференциален термоконтролер за соларни инсталации с непълна инструкция за монтаж; неизправен банкомат; климатик без инструкция за експлоатация; мултиметър без инструкция; фотоапарат без инструкция; електрически бойлери, показали дефекти в гаранционен срок; енергоспестяващи уреди, чието използване не е довело до икономия на електрическа енергия; електрически тостер, за който не е издаден документ при закупуване; сокоизстисквачка, дефектирала при първо включване; портативен телевизионен приемник, който се предлага без инструкция за употреба; разклонител със съмнение за оценено съответствие; система за звукозапис, която жалбоподателят не могъл да запусне, спазвайки указанията за употреба; несъответстващи мостови проводници и др.

За 43 бр. сигнали проверките са приключени и жалбоподателите са уведомени за резултатите. Проверката показва, че: 9 сигнала са извън компетенциите на ДАМТН; продуктите от 11 сигнала отговарят на съществените изисквания за безопасност. При голяма част от сигналите информацията е потвърдена, например –фотоапарат и портативен телевизор без инструкция на български език; диференциален термоконтролер с неценено и неустовверено съответствие; бързовари 500W и 5 вида многогнеzdови удължители с несъответствия, които могат да доведат до опасност за потребителите от поражение от електрически ток.

За един сигнал проверката продължава.

Приключени са проверките и на 4 бр. жалби и сигнали, продължени от 2011г. Проверката на осветител показва, че съответства на изискванията, а за електрическа възглавница и уред за насекоми са предприети административно наказателни действия към икономическите оператори. Проверката по сигнал за разклонители приключи с предприети принудителни административни мерки и обявяване на продуктите в системата за обмен на информация за опасни стоки RAPEX.

През годината са постъпили **10 бр.** сигнали и жалби за **продукти свързани с енергопотреблението** - компактни луминесцентни лампи (КЛЛ). Проверките са приключени по 9 бр. сигнали, като: 3 бр. сигнали не се потвърдиха; по 3 бр. сигнали лампите са изтеглени от пазара и изнесени извън Европейския съюз; по 2 бр. сигнали лампите са с оценено и удостоверено съответствие; по един сигнал са предприети административнонаказателни действия и принудителни административни мерки.

Проверката по една жалба за компактни луминесцентни лампи не е приключила.

През годината са постъпили **19 бр.** сигнали/жалби за **играчки**. Не е потвърдена информацията при 4 от жалбите, а играчките обект на 5 жалби не са открити при извършените проверки. Основна причина за посоченото е недостатъчната или липсваща идентификация на играчките, за да бъдат разпознати сред другите от конкретната категория. Изпитването на образец от играчка тротинетка, причинила нараняване на две деца, в резултат на блокиране на тръбите за кормилното управление потвърди информацията от жалбата. Към тези играчки са предприети принудителни административни мерки. Продължават проверките по 3 сигнала и 1 жалба за: комплект играчки, изстрелващи предмети, конструктор, скейтборди, играчка за „Рисуване с пясък“ и „Пъзел за под“.

През годината са постъпили **21 бр.** сигнали и жалби за **строителни продукти**.

Приключени са проверките по 11 сигнала и 1 жалба. Девет сигнала не се потвърдиха. За продукт моноблок с неоченено съответствие са съставени на вносителя АУАН и е издадена заповед за временно спиране на разпространението. За входна врата е съставен АУАН и предстои издаване на заповед за временно спиране на разпространението. След изпитване на бетонни керемиди, обект на жалбата, е констатирано, че продукта не покрива определените стойности на един от задължителните технически показатели. От производителя са унищожени 2520 бр. бетонни керемиди по негово решение.

Постъпили са **5 бр.** сигнали за **радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства**. При проверката по жалба за мобилен телефон по отношение на инструкцията за употреба и конструкцията на зарядното устройство е установено, че зарядното устройство е снабдено с преходник, позволяващ безопасното свързване към мрежата и пълната инструкция на български език е на разположение на сайта.

Проверката по сигнал за хеликоптер с дистанционно управление, дефектирал в кратък срок след закупуването, не установи несъответствия с приложимите изисквания от ЗТИП и НСИОСРКДУ.

Извършена е проверка на техническите досиета на 8 фискални устройства за вграждане в автомати за самообслужване (ФУВАС), при която е установено, че продуктите са с оценено и удостоверено съответствие. Производителите на ФУВАС предоставят инструкции за употреба на български език.

Проверките по сигналите са приключени и жалбоподателите са уведомени за резултатите от тях.

Постъпили са **2 бр.** сигнали за **газови уреди** - комбинирана печка газ и ток и газов котлон. При извършената проверка е установено, че сигнализиращият проблем се дължи на неправилна употреба на комбинираната печка. Жалбоподателят е уведомен.

Частично са потвърдени посочените в сигнала несъответствия за газовия котлон. Продуктът (2 бр.) е изтеглен от търговския обект и е върнат на доставчика в Чехия. Жалбоподателят е уведомен в срок.

Постъпили са **3 бр.** сигнали за продукти от групата **транспортируемо оборудване под налягане** - котлони с бутилки за втечен газ и газова бутилка СР 250. Проверката за котлон с бутилка за втечен газ е приключена, продуктът е с удостоверено съответствие и се придружава с инструкция за употреба, сигналът не се потвърди и жалбоподателят е уведомен. Проверката за

газова бутилка CP 250 потвърди сигнала – липсва нанесена маркировка за съответствие. Наличните количества са върнати на производителя. Проверката по втори сигнал за котлон с бутилка за втечен газ продължава.

Постъпили са **6 бр.** жалби за **машини** - електрохидравлични повдигачи, косачка, ескалатори, компресорни съоръжения на охладителна система, за сапани и двигател за мотофреза.

Приключени са проверките по жалбите за електрохидравлични повдигачи, косачка и компресорни съоръжения, при които е установено, че продуктите са с оценено и удостоверено съответствие. Проверката на сапаните потвърди сигнала за пропуски в издадения от производителя сертификат.

Жалбата за неправомерно извършени промени в конструкцията на ескалатори е прекратен, поради това, че жалбоподателят не е предоставил части от техническото досие на машините, за да се извърши проверка на твърденията в сигнала.

Жалбоподателите са уведомени за резултатите от извършените проверки.

Проверката по жалбата за двигател за мотофреза продължава.

Постъпила е **2 бр.** жалби за **лични предпазни средства** – слънчеви очила; вело каски и каски за спорт. Вело каските са снабдени с текстове от маркировката им за идентификация, преведени на български език. Проверките са приключени и жалбоподателите са уведомени.

Действия по нотификации

През 2012 г. са получени нотификации по системата RAPEX за 1049 бр. продукти и нотификации за 29 бр. продукти, които не са от компетенциите на ДАМТН.

Получени са 4 бр. нотификации по чл. 22 от Регламент № 765/2008 за опасни фойерверки, приспособления за тримери и хресторези, кухи секции за стоманена конструкция и сешоар, за които е разпоредена проверка. Продуктите не са открити на българския пазар.

Получени са две уведомления за доброволно изтегляне от пазара на: адаптори Самсонит и релси IKEA 365 +/- SÄNDA. Информацията за изтеглянето на релси IKEA 365 +/- SÄNDA е публикувана на сайта на ДАМТН поради предлагането им и в България.

През 2012 г. са открити 6 играчки и една флуоресцентна преносима лампа, идентични на нотифицирани в система RAPEX с № 0687/09, № 1481/10, № 1472/11, № 1450/11, № 1668/10, № 1399/11 и 0479/12. За 5 играчки и една флуоресцентна преносима лампа са изпратени реакции към контактната точка и проверките са приключени, като:

- за играчка, идентична на нотификация № 1472/11 е издадена заповед за забрана на разпространението и изтеглянето ѝ от пазара. В изпълнение на същата икономическият оператор изтегли и унищожи 150 броя;

- за играчка, идентична на нотификация № 1481/10 икономическият оператор предприе действия по изтегляне от пазара и унищожи 25 бр. от нея;
- за играчка, идентична на нотификация 1668/10 икономическият оператор уведоми потребителите, закупили от тази играчка, изтегли от търговската мрежа и унищожи 5 броя;
- за играчка, идентична на нотификация 0687/09 икономическият оператор унищожи наличните в склада 2 броя от внесени общо 10 броя. По информация на икономическия оператор останалите 8 броя са продадени на физически лица в сезонно нает търговски обект;
- при проследяване произхода на играчката, идентична на нотификация 1450/11 е предоставена фактура, която е оспорена от доставчика. Посоченото сериозно затруднява предприемането на действия към продукт, носещ сериозен риск за здравето на децата. За възникнало съмнение, свързано с предоставянето на документи с невярно съдържание и вероятност от извършено данъчно нарушение е информирана НАП. Полученият отговор от НАП сочи, че не са налични данни за автентичност между приложената фактура и счетоводните документи на дружеството, както и че не е установено фискално устройство с посочения номер (от приложения касов бон). Поради тази причина и на основание писменото съгласие на търговеца са предприети действия само към играчките, налични в търговския обект. Унищожени са 7 броя;
- за флуоресцентна преносима лампа, идентична на нотификация № 1399/11 е издадена заповед за забрана на разпространението и изтеглянето ѝ от пазара. Лампите са изтеглени от пазара;
- Продължава проверката по открита идентична играчка на нотификация 0479/12. Търговецът е уведомен за риска, който носи продуктът, за да предприеме действие. След получаване на информация от икономическия оператор, пуснал играчката на пазара, ще бъде изпратена реакция към контактната точка.

Проверки по разпореждания от ГД „НП” и проверки по искане на други контролни органи

Проверки по разпореждания от ГД „НП”

Продукти в магазини Джамбо

Приключени са проверките, продължени от 2011 г., във верига магазини Джамбо, като за 8 играчки без маркировка за съответствие са издадени 2 заповеди за временно спиране до удостоверяване на съответствието. Играчките, обект на заповедите, не са открити да се предлагат на пазара.

Слънчеви очила с общо предназначение

Приключени са продължените от 2011 г. проверки за 63 вида очила, от които: 2 вида - снабдени с коригирана инструкция за употреба; 11 вида комплектовани с инструкция за употреба на български език; 33 вида не е неосъществена връзка с или не е установено лицето, пуснало продуктите на пазара; 12 вида - прекратено предлагането, поради сезонни причини; 6 вида – унищожени.

Коледната кампания

Приключени са проверките за играчките с установени несъответствия по време на проведената в края на 2011 г. Коледна кампания. По предложение на търговците са унищожени наличните в търговските обекти играчки от 7 вида, за които не са предоставени документи за произход. Чрез извършена повторна проверка е установено привеждане в съответствие на инструкциите за употреба при 31 играчки. Извършени са коригиращи действия и са приведени в съответствие предупредителните текстове за възрастово предназначение/ограничение при 14 играчки.

Приключени са и проверките за електрически съоръжения и светлинни гирлянди. За два уреда (електрическа кана и вентилаторна печка) проверката показва, че продуктите са с оценено съответствие. Към 15 ел. съоръжения (хладилник, фризер, телевизор, портативен касетофон, DVD плеър, преносим вентилаторен отоплител, миксер за кафе, ел. ютия, ел. перална, чушкопечи) са предприети коригиращи действия. Два продукта (уред за сандвичи и тостер) са

изтеглени от пазара и шест (3 марки радиоапарати, ел. часовник, настолна лампа и фонтан) са унищожени.

Светлинните гирлянди- 11 вида, с констатирани несъответствия, които носят риск при употреба са унищожени по искане на икономическите оператори. Предприети са коригиращи действия към 8 вида гирлянди и 4 вида са изтеглени от пазара.

Във връзка с констатирани несъответствия са предприети административнонаказателни действия- съставени са 4 бр. АУАН на търговци (3 бр. АУАН за гирлянди) и са предприети принудителни административни мерки за един модел светлинни гирлянди.

- **Играчки**

В изпълнение на заповед на главен директор е извършена проверка на играчки на територията на гр. Бургас, в два обекта – фирмени складове, стопанисвани от вносители. Проверени са 6 модела играчки, за които са установени видими несъответствия със съществените изисквания на НСИОСИ. Проверени са и 11 модела играчки без маркировка за съответствие.

За 18 модела играчки са предприети принудителни административни мерки. Към икономическите оператори са предприети административнонаказателни действия.

Изпратени са две уведомителни писма до А ”Митници” за засилен митнически контрол на играчки, внасяни от двете дружества.

- **Продукти, в компетенциите на ДАМТН, предлагани в курортите по Черноморието**

Във връзка с покана за съвместна проверка с екип на предаването БАРКОД по TV7 е извършена проверка на надуваеми играчки и слънчеви очила в курортен комплекс „Св.св. Константин и Елена“. Проверените 4 вида надувни играчки са в съответствие с изискванията на ЗТИП и НСИОСИ.

Проверени са 3 марки и модели слънчеви очила, от тях 2 са без обявен икономически оператор пуснал ги на пазара и без инструкция за употреба на български език, а един модел е с инструкция за употреба на български език, в която няма данни за оптичен клас. За трите марки слънчеви очила не са предприети действия, поради невъзможност да се проследят продуктите по веригата за доставка. Унищожени са наличните количества от 2 марки слънчеви очила по решение на търговеца.

Проверки по искане на други контролни органи

По искане на СДВР са извършени съвместни проверки в складове за съхранение на 37 вида взривни вещества за граждански цели и 31 вида пиротехнически изделия. За 2 несъответстващи пиротехнически изделия проверката продължава.

По искане на КЗП са извършени съвместни проверки на 5 вида продукти, при които за 4 от продуктите не са установени нарушения на приложимите наредби. За мобилен телефон, разпространяван чрез български сайт за електронна търговия, КЗП е уведомена за резултатите от проверката и за необходимостта търговецът да предоставя на потребителите с всеки продукт пълен превод на български език на издадената от производителя инструкция.

Действия по получени уведомления от Агенция „Митници”

През 2012 г. са получени общо 271 уведомления за 1133 продукти във връзка с Инструкцията за взаимодействие между Агенция “Митници” и ДАМТН за прилагане на мерките за надзор на пазара. При извършените проверки е констатирано, както следва: 862 вида продукти съответстват на изискванията - Допускане за свободно обращение; 213 вида продукти не съответстват на изискванията за безопасност – Допускане за свободно обращение не е разрешено; 302 вида продукти са извън компетенциите на ДАМТН.

При проверките на продуктите в митническите складове, най-често констатирани несъответствия са: липса на маркировка за съответствие СЕ и липса на ЕО декларация за съответствие. Най-много проверки са извършени от инспекторите на територията на РО НП Бургас и РО НП София.

Преобладават проверките на играчки – 266 бр., строителни продукти (цимент) – 114 бр., електросъоръжения – 92 бр. и газови уреди – 84 бр. При извършени проверки през 2012 г. са

констатирани несъответствия с нормативните изисквания и не са допуснати за свободно обращение различни модели от: играчки – 81380 бр., радиосъоръжения и КДУ - 50 бр., лични предпазни средства - 100 бр., строителни продукти - 114 бр., машини - 10 бр. крикове с хидравличен подежник, 211 бр. газови уреди, 2118 бр. електросъоръжения, 148744 бр. пиротехнически изделия и 205 бр. ЛПС.

През декември 2012 г. е извършена проверка на 30 контейнера с пиротехнически изделия. Направен е визуален преглед и документална проверка на 463 модела пиротехнически изделия. Констатирани са несъответствия със съществените изисквания за различни марки и модели продукти, в това число 74244 бр. пиротехнически изделия и 41184 бр. играчки, неправилно декларирани като фойерверки. За несъответстващите продукти са изпратени уведомления до Агенция Митници със становище „Продукти несъответстващи на изискванията-допускането за свободно обращение не е разрешено“.

Проверки на основание самосезиране

При извършване на плановите проверки често се откриват несъответстващи продукти от продуктови групи, които към момента на откриването им не са обект на плановите проверки. За тези продукти инспекторите се самосезират. През отчетния период в резултат на самосезиране са извършени проверки на продукти от следните продуктови групи: 8 играчки, 9 електрически съоръжения, 13 строителни продукти, газов уред и 1 вид лични предпазни средства.

- ***играчки***

В резултат на самосезиране са предприети действия към 8 категории играчки, пуснати/предлагани на пазара: без маркировка за съответствие и наименование на отговорния икономически оператор; с невярна информация за възрастово предназначение; видимо несъответствие - наличие на малки части и без предупредителен текст, свързан с безопасната употреба при играчки-балони и шоколадови яйца. В резултат на предприети действия от икономическите оператори са: коригирани инструкциите за употреба при залъгалки за масаж на венци; унищожени наличните в търговския обект играчки за теглене с шнур и е установено оцененото, но неудоверено съответствие при балони, пуснати на пазара без нанесени върху опаковката им маркировка СЕ и предупредителен текст. При извършената повторна проверка е установено, че върху опаковките на балоните вече е нанесена, както маркировката, така и предупредителния текст. Приключена е проверката на топки, пуснати на пазара без СЕ маркировка и наименование на икономическия оператор като са предприети административнонаказателни действия. Продължават проверките за пъзели, изработени от картон и дърво, за играчки, опаковани в храни и играчки-книжки, пуснати на пазара без маркировка за съответствие.

- ***електрически съоръжения***

През 2012 г. са извършени проверки на 9 електрически съоръжения – потопяеми водонагреватели, поялници, многогнездов удължител, радио и фенер, . Приключени са проверките на 7 уреда, както следва: за 1 продукт са предприети коригиращи действия от икономическия оператор; за 6 вида продукти не е установено лицето, пуснало продуктите на пазара и към търговците са предприети административнонаказателни действия. Унищожени са продукти от единия вид, открити при двама търговци. Проверката за 2 модела поялници продължава.

- ***строителни продукти***

Приключена е проверката на 5 вида мозаечни плочи за настилка. За констатираните несъответствия са предприети принудителни административни мерки и административнонаказателни действия.

Проверката на 6 вида димоотводни тръби и 2 уреда на твърдо гориво продължава.

- ***газови уреди***

През отчетния период е извършена проверка на газова отоплителна печка. Вносителят е изтеглил от пазара 104 бройки и е извършил износ в страна, извън ЕС. Предприети са административнонаказателни действия.

- **лични предпазни средства**

Приключена е проверка на 3 вида домакински ръкавици. В резултат на проверката са предприети коригиращи действия от лицето, пушнало продуктите на пазара – те са комплектовани с инструкция за употреба на български език.

Участие в международни проекти и кампании

През 2012 г. ДАМТН чрез ГДНП участва в международен проект към ADCO LVD „Съвместни действия 2012 - Горещи не функциониращи повърхности, които се допират”. Целта на проекта е събиране на информация, която ще послужи за предложение за промяна на стандарт EN 60335-2-9. Резултатите от изпитванията на 15 вида продукти - тостери, контактни грилове, сандвич тостери, гофретници и мини фурни; проверката на техническото досие и инструкцията за употреба на всеки продукт, попълнени в специална форма, предоставена от ръководителя на проекта, са публикувани на интернет страницата на CIRCA - ADCO LVD.

През трето тримесечие ГДНП участва в 5-тото упражнение в рамките на ADCO EMC за проверка критериите и правилата на въведените процедури за надзор на пазара в областта на EMC, за хармонизиране на оценките и сближаване на действията, предприети към несъответстващите продукти, от всички органи по надзор на пазара от страните – членки. Резултатите от извършената проверка на административното съответствие на продукт - комплект зарядно устройство и подложка за безжично зареждане на мобилни телефони по предоставени от ADCO EMC документи са изпратени в срок до ръководителя на упражнението за обобщаване и изготвяне на доклад.

През четвърто тримесечие стартира организираната от ADCO EMC 5-та съвместна трансгранична EMC кампания за надзор на пазара 2012/2013. Обект на кампанията са импулсни захранвания за преносими компютри и подобна апаратура, предлагани самостоятелно. Проверени са общо 38 устройства от различни марки и модели в целия ценови диапазон. За 23 устройства са установени несъответствия в търговските обекти по отношение инструкцията за употреба и нанесените обозначения и маркировки. За 11 от тях проверката е продължена за отстраняване на несъответствията чрез коригиращи действия. За три устройства без инструкции за употреба на български език проверките са приключили, като отговорният икономически оператор е снабдил разпространените в търговската мрежа устройства с такава инструкция. За осем устройства проверките продължават.

Според условията за участие в кампанията от проверените 38 устройства са избрани на случаен принцип и са закупени 5 устройства за изпитване в акредитирана лаборатория по приложимите стандарти за смущаващи електромагнитни излъчвания. За тези устройства предстои проверка на документите, удостоверяващи съответствието със съществените изисквания на НСИОСЕМС. Резултатите от изпитванията и от проверките на административното съответствие ще бъдат изпратени на ръководителя на проекта.

По проект на ЕК “Project meeting for the Joint Action on Fireworks”, организиран от PROSAFE са закупени за изпитване в акредитирана лаборатория в Румъния 8 броя проби от фойерверки, категория 1, 2 и 3. Проверката продължава с преглед на техническите досиета.

Предприети действия към несъответстващи и опасни продукти

В резултат на дейността по надзор на пазара през 2012 г. са извършени изпитвания, предприети са действия към продукти с видими несъответствия, последващи действия към несъответстващи и опасни продукти и са предприети действия към икономическите оператори, според отговорностите им.

През 2012 г. са взети **60 бр. образци за изпитване** (34 бр. електрически съоръжения, 16 бр. играчки, 1 бр. строителни продукти 1 бр. машини и 8 бр. пиротехнически изделия). Приключили са изпитванията на 47 бр. продукти (1 бр. машини, 18 бр. играчки, 25 бр. електрически съоръжения, 1 бр. строителни продукти и 2 бр. машини, които работят на открито

по отношение на шума), като при **28 бр. несъответствията се потвърдиха** (10 бр. играчки, 17 бр. електрически съоръжения и 1 бр. машини), а при **19 бр. изпитванията не потвърдиха** несъответствията (8 бр. играчки, 8 бр. електрически съоръжения, 1 бр. строителни продукти и 2 бр. машини, които работят на открито по отношение на шума).

Издадени са **22 заповеди по чл. 30а, ал. 1 от ЗТИП за спиране от разпространение и изтегляне от пазара на 22 вида продукти, в това число** (9 играчки, 11 ел. съоръжения и 2 машини).

Издадени са **14 заповеди по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП за спиране от разпространение и изтегляне от пазара на 23 вида продукти, в това число** (2 лични предпазни средства, 8 ел. съоръжения и 13 играчки).

Издадени са и **32 заповеди по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП за временно спиране на 63 вида продукти от разпространение до оценяване и удостоверяване на съответствието им с изискванията за безопасност, в това число** (22 строителни продукти, 25 играчки, 3 лични предпазни средства, 6 съоръжения и 7 пиротехнически изделия).

В резултат на уведомяване на икономическите оператори за констатираните несъответствия, взети проби за изпитване, резултати от изпитвания, изслушвания преди предприемане на ограничителни мерки, издадени заповеди по чл. 30а, ал. 1, ал. 2 и ал. 4 от ЗТИП и заповеди по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП от икономическите са **изтеглени и унищожени 129 вида продукти** (74 играчки, 33 ел. съоръжения, 10 машини, 3 бр. строителни продукти, 1 радиосъоръжение и 8 ЛПС) с общо количество **10533 бр.** (1593 бр. играчки, 3677 бр. ел. съоръжения, 34 бр. машини, 2520 бр. керемиди, 2666 бр. от два вида бетонни плочи за настилка, 2 бр. радиомикрофони и 41 бр. ЛПС).

В резултат на действията по надзор на пазара са изтеглени от пазара и: изнесени извън ЕС 3300 бр. от 1 вид защитни очила за промишлеността; върнати на търговеца в Чехия 47 бр. от 1 вид каски; изтеглени от пазара и върнати на вносителя в Гърция 616 бр. доказано опасни играчки; изнесени извън ЕС 104 бр. от един модел газова печка.

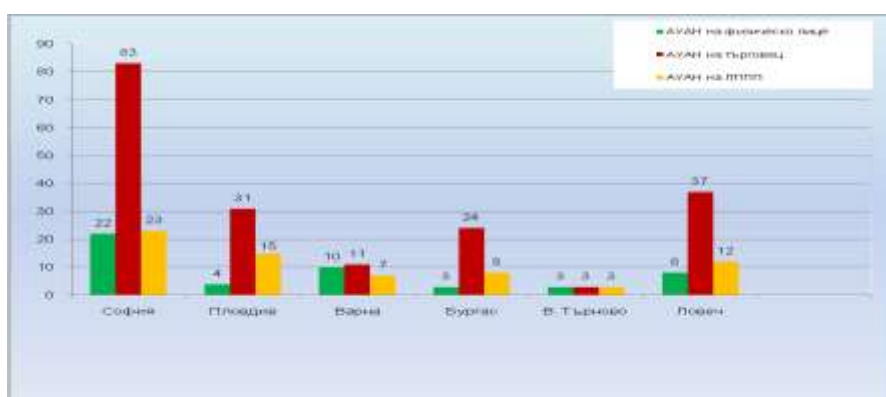
В резултат на действията по надзор на пазара икономическите оператори, според отговорностите си, са отстранили констатираните несъответствия на **1959** продукта.

Изготвени са и изпратени към контактната точка на RAPEX **9 нотификации** (2 за ел. съоръжения, 6 за играчки и 1 за машини) и **6 реакции** по нотификации.

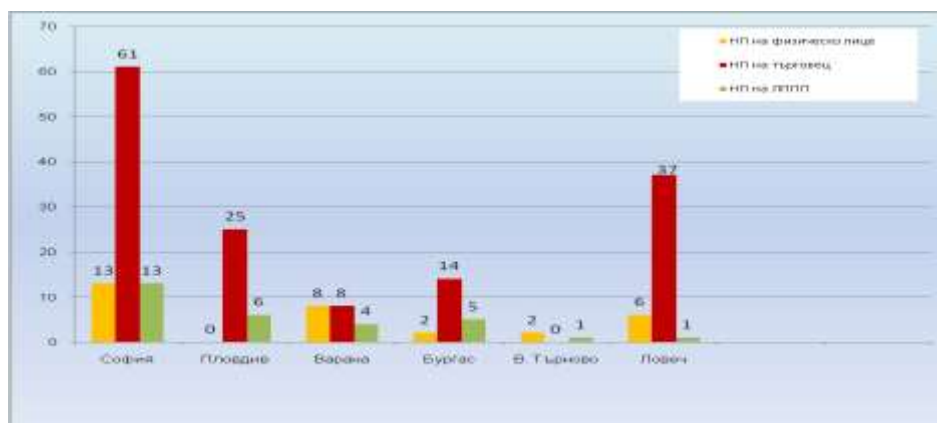
Подадена е и е публикувана информация на интернет страницата на ДАМТН за **15 вида продукти** (12 играчки, 1 машини и 2 ел. съоръжения).

През 2012 г. са съставени **307 акта за установяване на административни нарушения** - 189 на търговци, 50 на физически лица и 68 на вносители и производители. Издадени са **206 наказателни постановления** - 145 на търговци, 31 на физически лица и 30 на вносители и производители.

Съотношение на броя на съставените АУАН на физическо лице, на търговец и на ЛППП

Съотношение на броя на издадените НП на търговец, ЛППП и физическо лице)

Други дейности, свързани с надзора на пазара

През 2012 г. са извършени и следните дейности, свързани с надзора на пазара:

✓ В изпълнение изискванията на Регламент ЕО 765/2008 са проведени **10 бр.** срещи с представители на икономически оператори за несъответстващи продукти (1 за играчки, 1 за строителни продукти, 3 за машини, 1 за газови уреди, 2 за ел. съоръжения, 1 за пиротехнически изделия и 1 за продукти, свързани с енергопотреблението). Подписани са протоколи, с които отговорните лица поемат ангажименти за предприемане на действия.

✓ Изготвени са **12 бр. становища до НАП** относно пускане или разпространяване на територията на Общността на отнети, конфискувани и изоставени в полза на държавата продукти;

✓ Изготвени са **114 бр. становища и отговори на запитвания по прилагане на нормативната база**, в това число за: строителни продукти - 24 бр.; пиротехнически изделия и взривни вещества за граждански цели – 2 бр.; газови уреди – 4 бр.; електрически съоръжения – 28 бр.; играчки – 15 бр.; машини – 25 бр.; крайни далекосъобщителни устройства – 5 бр.; съоръжения под налягане – 3 бр.; транспортируемо оборудване под налягане – 1 бр.; лични предпазни средства – 1 бр. и 6 бр. общо запитване;

✓ Участие на експерт от отдел „Контролно-методичен” в 14 броя заседания на междуведомствена комисия по оправомощаване на лица за извършване на независим строителен надзор в проектирането и строителството на сгради и съоръжения.

✓ Изготвени са 25 броя становища на експерт от отдел „Контролно-методичен” във връзка с участие в междуведомствена комисия по оправомощаване на производители и търговци по Закона за боеприпасите, взривните вещества за граждански цели и пиротехническите изделия.

✓ Участия на експерти в РГ и групи за административно сътрудничество (ADCO) на ЕК – 15 бр. (РКДУ, EMC, електрическо и електронно оборудване, машини, АТЕХ, строителни продукти, електрически съоръжения, лични предпазни средства, играчки, продукти свързани с енергопотреблението);

✓ Участие на експерт в ADCO група към Директива за машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха;

✓ Участие в 3 заседания по проект на ЕК “Project meeting for the Joint Action on Fireworks”, организиран от PROSAFE;

✓ Участие в 2 заседания по проект на ЕК “Project meeting for the Joint Action on Battery chargers”, организиран от PROSAFE;

✓ Участие в среща “First European Market Surveillance Workshop” и “General Assembly Meeting” на PROSAFE;

✓ Изготвен доклад до МОСВ за изпълнение на задълженията на ДАМТН през 2010 г., свързани с Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване;

- ✓ Участие на служители от ДАМТН, ГД НП, в провеждането на семинари и кръгли маси за строителни продукти по проект на БИС.
- ✓ Изготвяне на становища, възложени от МИЕТ - по рамкови позиции, включително по пакета директиви за уеднаквяване на новата законова рамка на Общността.
- ✓ Участие в разработването на техническо задание по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”.
- ✓ Участие на служители в проучване от ЕК относно транспонирането на Директива 2007/23/ЕС за пиротехническите изделия.
- ✓ Попълнени 7 въпросници от експерти относно проучване на ЕК за прилагането на: Директива за пиротехническите изделия, Директива за машини и съоръжения, Директива за радиосъоръжения и крайни устройства и Регламенти за продукти свързани с енергопотреблението.

Изводи

В резултат на осъществената през 2012 г. дейност по надзор на пазара могат да бъдат направени следните изводи:

- цялостната дейност по надзор на пазара, осъществявана от ГД „Надзор на пазара” се извършва в съответствие с практиката на държавите-членки на ЕС;
- значително намалява броя на продуктите без маркировка за съответствие, които са в обхвата на наредбите по чл. 7 от ЗТИП;
- в резултат на засиленото сътрудничество с Агенция „Митници“ е увеличен броя на извършените проверки на продукти по уведомления получени от агенцията;
- пречките при проследяване на продуктите по веригата на доставка са основната причина за невъзможността да се предприемат ефективни действия към тях - запазва се делът на търговците на дребно, които не предоставят или предоставят финансови документи, за които впоследствие се установява че са неотнормирани към продуктите;
- увеличава се броя на икономическите оператори (вносители, производители и търговци от ЕС), които са запознати със задълженията си към продуктите и ги изпълняват;
- увеличен е броя на продукти, за които са предприетите принудителни административни мерки;
- при проверките значителен брой от продуктите носят така наречените „административни несъответствия”, за които законодателството не предвижда административнонаказателни мерки;
- увеличен е броя на сигналите и жалбите за продукти, по които са извършени проверки;
- нараства броя участия на ГД „Надзор на пазара” в европейски проекти и инициативи по надзор на пазара
- в резултат на осигурени финансови средства, през 2012 г. се е увеличил броя на взетите за изпитване образци в сравнение с 2011 г.